

Sakrālā mantojuma saglabāšanas programma

Publicēts: 26.08.2020.

Apstiprināta 2020. gada Sakrālā mantojuma saglabāšanas programma

Atbilstoši Sakrālā mantojuma finansēšanas likumam Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde ir izvērtējusi reliģisko savienību (baznīcu) iesniegtos priekšlikumus sakrālā mantojuma objektu iekļaušanai Sakrālā mantojuma finansēšanas programmā, ņēmusi vērā Sakrālā mantojuma padomes lēmumus un 2020. gada 11. martā apstiprinājusi Sakrālā mantojuma finansēšanas programmu 2020. gadam.

Programmas ietvaros piešķirts finansējums 23 objektiem 500`000 EUR apmērā luterāņu, katoļu, pareizticīgo un vecticībnieku baznīcām. Plānots pabeigt 2018. gada programmas ietvaros iesāktu jumta nomaiņu Liepājas luteru un Līksnas katoļu baznīcās, savukārt Ežu-Māļu pareizticīgo baznīcā, kam 2018. gada programmas ietvaros izstrādāts restaurācijas projekts, tiks uzsākti jumta glābšanas darbi. Arī 2020. gada programma ietvaros līdzekļi lielākoties piešķirti ēku saglabāšanai pašiem nepieciešamākajiem darbiem – jumtu sakārtošanai, atjaunošanas projektēšanai un avārijas situāciju novēršanai.

Šogad programmā saņemts rekordliels pieteikumu skaits – kopumā pieteikti darbi 108 projektos par 4,43 miljoniem eiro. 2017. gadā tika pieņemts Sakrālā mantojuma finansēšanas likums ar kuru izveidota Sakrālā mantojuma saglabāšanas programma. Tās pirmajā īstenošanas gadā piešķīra 1 miljonu eiro 28 baznīcu restaurācijai vai glābšanas dokumentācijas izstrādei.

[Sakrālā mantojuma programma 2020. gadam](#) (133.1 KB)

Ar finansējuma saņēmējiem par līguma slēgšanu pārvaldes speciālisti sazināsies individuāli.

Informācija:

Agnese Rupenheite, ([67228505](tel:67228505), agnese.rupenheite@mantojums.lv),

Ināra Bula ([67228505](tel:67228505), inara.bula@mantojums.lv)

Sakrālā mantojuma finansēšanas programma 2020.gadam

Ar mērķi nodrošināt valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu statusā esošu kulta celtni, tajā skaitā Latvijas dievnamu, un reliģisko rituālu priekšmetu, kā nacionāli nozīmīgas kultūras mantojuma daļas saglabāšanu nākamajām paaudzēm, Latvijā ir izveidota Sakrālā mantojuma finansēšanas programma.

Saskaņā ar Sakrālā mantojuma saglabāšanas finansēšanas likumā noteikto, Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldeaicina reliģiskās savienības vai neatkarīgās organizācijas, kuru īpašumā ir sakrālā mantojuma kultūras pieminekļi, līdz 2019.gada 31.decembrim iesniegt Pārvaldē pieteikumus finansējuma saņemšanai objektu restaurācijai, konservācijai vai restaurācijas dokumentācijas izstrādei.

2020.gadā Sakrālā mantojuma finansēšanas programmā paredzētais finansējums ir 500 000,- Eur.

Pieteikumu iesniedzējiem jāizpilda pieteikuma veidlapa par katru objektu atsevišķi, pievienojot papildus dokumentāciju, atbilstoši veidlapā norādītajam. Reliģiskās savienības iesniedz vienu kopīgu priekšlikumu, norādot objektus prioritārā secībā.

 [Pieteikuma veidlapa](#) (47 KB)

Pirmo reizi Sakrālā mantojuma finansēšanas programmu Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde īstenoja 2018.gadā, tās ietvaros piešķirot 1 miljonu eiro 28 baznīcu restaurācijai vai glābšanas dokumentācijas izstrādei

Sakrālā mantojuma finansēšanas programma sniedz nozīmīgu ieguldījumu sakrālā kultūras mantojuma saglabāšanā – veido sakoptu kultūrvēsturisko vidi, tiek izrādīta uzmanība nozīmīgām kultūrvēsturiskām vērtībām, veikti ievērojama apjoma darbi, salīdzinot ar ieguldīto finansējumu. Programma ir palīdzējusi glābt no bojāejas kultūras pieminekļus un tās rezultātā bijusi iespēja vienā objektā paveikt lielāka apjoma darbus, novēršot objekta kritisko stāvokli.

[Sakrālā matojuma finansēšanas likums](#)

Informācija: Agnese Rupenheite, tel. [67228505](tel:67228505), agnese.rupenheite@mantojums.lv, Ināra Bula, tel. [67228505](tel:67228505), inara.bula@mantojums.lv

2018. gada Sakrālā mantojuma finansēšanas programma

2019. gada 27. jūnijā Nacionālajā kultūras mantojuma pārvaldē pulcējās 2018. gada Sakrālā mantojuma padome un Sakrālā mantojuma saglabāšanas programmas finansējuma saņēmēji – luterāņu, katoļu, pareizticīgās un anglikāņu baznīcas pārstāvji, lai izvērtētu programmā paveikto. Publiskā finansējuma piešķirums baznīcām, kas vienlaikus ir arī lauku un pilsētas ainavas dominantes, ir veicinājis izpratni visām iesaistītajām pusēm par to, ka mantojums ir kopīga atbildība un tā saglabāšanai nepieciešama kompleksa, plānveida pieeja. Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes vadītājs J. Dambis uzsvēra “Apmeklējot baznīcas kā Parīzes Dievmātes katedrāli, tās netiek uztvertas kā piederīgas tikai ticīgajiem vai konkrētai nācijai, tās tiek uztvertas kā piederīgas visai pasaulei. Arī Latvijā dievnami pieder visai sabiedrībai, tā ir visu mūsu kopīgā vērtība, kas veido nozīmīgu kultūrvēsturiskā mantojuma daļu un par ko sabiedrībai jārūpējas kopīgiem spēkiem. Sakrālā mantojuma programma 2018. gadā ir nozīmīgs solis vērtību saglabāšanā, tomēr tam nepieciešams turpinājums. Lai pilnvērtīgi nodrošinātu Sakrālā mantojuma programmas darbību, tai nepieciešams pastāvīgs finansējums vismaz viena miliona apmērā katru gadu.”

Programmas īstenošanas pirmajā gadā lielākās problēmas radīja būvnieku neuzmanīga rīcība ar kultūrvēsturiskām vērtībām, kompetentu un pieredzējušu amatnieku pieejamība, projektētāju pieredzes trūkums, paviršība un nekvalitatīvi sagatavota dokumentācija kā rezultātā, lai darbus veiktu atbilstoši kultūras pieminekļu aizsardzības prasībām bija nepieciešams ilgstošs precizēšanas process. Lai turpinātu iesāktu nākotnē būtu nepieciešams finansējumu plānot ilgtermiņā, tādejādi nodrošinot iespēju sagatavot kvalitatīvus priekšlikumus, kā arī laikus piesaistīt kvalificētus darbu veicējus. Neskatoties uz grūtībām, Nacionālajai kultūras mantojuma pārvaldei ir izveidojusies veiksmīga sadarbība ar draudzēm un konfesijām, visiem iesaistītajiem apzinoties kopīgo darbu un tā rezultātus. Nākotnē plānojot lielāka apjoma finansējumu kultūras mantojuma saglabāšanai, būtu nepieciešams celt arī Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes kapacitāti kvalitatīvu konsultāciju sniegšanā.

Pieņemot Sakrālā mantojuma finansēšanas likumu tika paredzēts stabils finansējums sakrālā mantojuma saglabāšanai katru gadu. 2018. gadā tika piešķirts 1 miljons eiro, 2019. gadā finansējums netika saņemts, savukārt, 2020. gadā programmas ietvaros plānots piešķirt 500`000,00 eiro. Atbilstoši tam, līdz 2019. gada 31. decembrim reliģiskā savienība (baznīca) vai reliģiskā organizācija, kura neietilpst nevienā reliģiskajā savienībā (baznīcā) iesniedz Nacionālajā kultūras mantojuma pārvaldē priekšlikumu objektu atjaunošanai (arī par baznīcas draudzēm piederošajiem objektiem), norādot objektus prioritārā secībā. Programmā finansējumu var saņemt valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā esošu kulta celtnu, tajā skaitā Latvijas dievnamu, klosteru, kapelu, lūgšanu namu un reliģisko rituālu priekšmetu izpētei, atjaunošanas projektu izstrādei, konservācijai, restaurācijai, remontam un citiem atjaunošanas darbiem.

Sakrālā mantojuma programmu gatavo un finansējuma sadalījumu apstiprina Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde, balstoties uz baznīcu priekšlikumiem sakrālā mantojuma objekta iekļaušanai sakrālā mantojuma finansēšanas programmā, kurus iesniegušas reliģiskās savienības (baznīcas) vai reliģiskās organizācijas, kuras neietilpst nevienā reliģiskajā savienībā.

Dokumenti

 [Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes kārtība Sakrālā mantojuma programmas sagatavošanai un īstenošanai](#)
(228.06 KB)

 ["Pieteikums valsts budžeta finansējuma saņemšanai sakrālā mantojuma saglabāšanai"](#) (47 KB)

- [Sakrālā mantojuma finansēšanas likums](#)

 [Sakrālā mantojuma padomes nolikums](#) (557.18 KB)

 [Sakrālā mantojuma padomes sastāvs](#) (225.43 KB)

 [Sakrālā mantojuma programma 2018. gadam](#) (288.53 KB)

<https://www.nkmp.gov.lv/lv/sakrala-mantojuma-saglabasanas-programma>